

Temă de proiectare

Regândirea spațiului public.
Cetățenii își modelează viitorul.
Scuarul din str. George Coșbuc, or. Chișinău

with its

With funding from the

Federal Ministry
for Economic Cooperation
and Development

Contents

Introducere.....	3
Premize:.....	3
Documente cadru adoptate de or.Chişinău ce susțin creșterea calității spațiului public și spațiului stradal:.....	3
Obiective.....	4
Obiective generale	4
Obiective specifice:.....	4
Context	5
Obiectul concursului și a cerințele soluției.....	6
Zona delimitată pentru concurs	6
Constatări generale privind disfuncționalități existente	7
Mobilitate	7
Spațiu și siguranță	7
Mediu	7
Mobilier urban.....	7
Infrastructură edilitară	7
Cerințe de predare	7
Piese solicitate.....	8
Criterii de evaluare:.....	8
Criterii generale.....	8
Delimitarea zonei de intervenție (desen).....	9

Intenție:

Primăria municipiului Chișinău,
Direcția generală arhitectură,
urbanism și relații funciare,
Asociația de gospodărire a
Spațiilor verzi și Direcția
comunală inițiază proiectul pilot
de regândire a unui spațiu public
bazat pe principiul de proiectare
”de jos în sus”.

Introducere

Premize:

Proiecte de parteneriat pentru dezvoltare locală durabilă (NAKOPA), finanțat de Engagement Global gGmbH, Agenția de Servicii a Comunităților într-o singură Lume (SKEW), denumit în continuare SKEW / donatorul, în numele Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ).

În cadrul proiectului „Regândirea spațiului public. Cetățenii își modelează viitorul.”

Număr de referință: NAKOPA-E-MDA-UKR.3-17

Perioada de referință: 01.09.2017 – 28.02.2019

Documente cadru adoptate de orașul Chișinău ce susțin creșterea calității spațiului public și spațiului stradal:

- Acord de cooperare între Orașul Mannheim (Stadt Mannheim) și Primăria municipiului Chișinău și Comitetul executiv al Consiliului Local Cernăuți în cadrul proiectului Regândirea spațiului public. Cetățenii își modelează viitorul.
- Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/12 din 24 iulie 2018 și Dispoziția nr.686-d din 13 septembrie 2018 ”Cu privire la desemnarea subdiviziunilor structurale ale Primăriei municipiului Chișinău responsabile de implementarea proiectului trilateral Mannheim – Chișinău – Cernăuți”.
- Dispoziția Primarului General nr.29-d din 12 ianuarie 2018 ”privind asigurarea accesibilității persoanelor cu dizabilități în spațiile publice ale orașului Chișinău”.
- Hotărârea Guvernului nr.978 din 02.09.2004 privind stabilirea moratorului la modificarea tramei stradale și amplasarea construcțiilor în central istoric și în spațiile verzi ale mun. Chișinău, art.1

Charta de la Leipzig recomandă:

Crearea și asigurarea unor spații publice de bună calitate

Calitatea spațiilor publice, a peisajelor urbane antropice, a arhitecturii și a urbanismului joacă un rol important în condițiile de trai ale populațiilor citadine. Ca factori de localizare „slabi”, aceste elemente sunt importante în atragerea întreprinderilor din domeniul industriei bazate pe cunoaștere, a forței de muncă creative și calificate și a turiștilor. Din acest motiv, trebuie să se intensifice interacțiunea dintre arhitectură, planificarea infrastructurii și planificarea urbană, pentru a crea spații publice atrăgătoare, orientate spre utilizator, și pentru a ajunge la un nivel înalt în ceea ce privește mediul de viață, cultura arhitecturală (*Baukultur*). Cultura arhitecturală trebuie înțeleasă, în sensul cel mai larg al cuvântului, ca sumă a tuturor aspectelor culturale, economice, tehnologice, sociale și ecologice care influențează calitatea și procesul de planificare și de construcție. Această abordare nu trebuie limitată însă la spațiile publice. O astfel de cultură arhitecturală este necesară pentru oraș ca întreg și pentru împrejurimile sale. Atât orașele, cât și autoritățile trebuie să-și exercite influența. Acest lucru este deosebit de important pentru protejarea patrimoniului arhitectural. Clădirile istorice, spațiile publice, precum și valoarea urbană și arhitecturală pe care acestea o reprezintă trebuie protejate. Crearea și protejarea unor spații urbane, infrastructuri și servicii funcționale și bine proiectate reprezintă sarcini care trebuie abordate în comun de stat, autorități locale și regionale, precum și de cetățeni și întreprinderi.

- Eficientizarea zonelor de acces către instituții public sau centre de interes public;
- Corelarea raportului între zone de mobilitate alternativă, zone de ședere, zone de mobilitate pietonală;
- Definirea unui concept de iluminat public;
- Stabilizarea caracterului istoric prin suprafețe și materiale adecvate;
- Stabilizarea unui caracter inovativ prin design contemporan, funcțional, durabil al mobilierului urban;
- Definirea soluțiilor pentru zone de intersectare a fluxurilor de trafic pietonal, auto și velo precum și introducerea și corelarea zonelor de trafic auto diminuat;
- Întărirea mobilității alternative și reducerea impactului traficului auto asupra spațiului public și locuirii respectiv menținerea nivelului redus de trafic individual.

Obiective

Proiectul dezvoltă și modelează identitatea socială a orașelor participante prin recrearea spațiilor publice din zonele defavorizate prin colaborarea cetățenilor cu administrația locală.

Concursul urmărește identificarea unei soluții de amenajare arhitecturală și peisajeră integrate, deduse din înțelegerea spațiului în cauză, a obiectivelor stabilite la nivel strategic de Municipiu și scenarii de *best practice* din zona spațiului european.

1. Personalul primăriei dobândește cunoștințe în luarea deciziilor participative privind dezvoltarea urbană, iar proiectul va servi drept exemplu de bună practică pentru viitoarele proiecte de dezvoltare în ceea ce privește designul urban și participarea publicului.
2. A fost dezvoltat un concept de design pentru recrearea unui spațiu public într-un mod participativ în fiecare oraș.
3. Aproximativ 5.000 de cetățeni ai districtului urban selectat din fiecare oraș partener beneficiază de un spațiu public recreat și de o identificare îmbunătățită cu cartierul său.

Obiective generale

- **Siguranța** – Creșterea siguranței pentru pietoni, întărirea respectului reciproc în circulație.
- **Accesibilitatea** – creșterea gradului de accesibilitate pentru toate grupele de vârstă și persoanele cu dizabilități.
- **Incluziunea** – creșterea gradului de incluziune socială și întărirea spațiului public ca spațiu de întâlnire, creșterea gradului de identificare a riveranilor cu propriul cartier.
- **Atractivitatea** - creșterea atractivității, întărirea identității zonei, creșterea atractivității pentru populația activă.

Obiective specifice:

- Utilizarea mai eficientă a suprafeței existente;
- Amenajarea spațiului de tip scuar;
- Valorificarea elementelor de cadru natural existent;

Criterii generale:

Siguranța – Creșterea siguranței pentru pietoni, întărirea respectului reciproc.

- Reducerea impactului traficului auto asupra spațiului public și reducerea riscurilor cauzate de acesta;
- Calitatea conceptului de iluminat public;
- Calitatea amenajării stradale prin materialitate și geometrie;
- Calitatea soluțiilor de intersecție a diferitelor tipuri de mobilitate.

Accesibilitatea – creșterea gradului de accesibilitate pentru toate grupele de vârstă și persoanele cu dizabilități.

- Eficiența utilizării spațiilor existente și profilelor existente în favoarea pietonului și biciclistului.
- Coerența sistemului de ghidaj pentru persoane cu dizabilități și a detaliilor de asigurare a accesului persoanelor cu handicap;

Incluziunea – creșterea gradului de incluziune socială și întărirea spațiului public ca spațiu de întâlnire, creșterea gradului de identificare a riveranilor cu propriul cartier.

- Asigurarea spațiilor de odihnă pentru rezidenți sau vizitatori;
- Asigurarea unui caracter prietenos și atractiv, care să asigure și caracterul propriu al acestora;
- Asigurarea amplasamentelor pentru mobilierul urban, pentru eventuale cișmele de apă potabilă sau alte elemente (bănci, tobogane, loc de joacă pentru copii, spațiu dedicat tinerilor și populației vârstnice etc.).

Atractivitatea - creșterea atractivității pentru vizitatori, întărirea identității zonei, creșterea atractivității pentru rezidenți.

- Creșterea atractivității spațiului public în general prin creșterea calității mediului, a amenajării, a iluminatului și prin dimensiuni adecvate ale trotuarelor pentru utilizarea intensivă pietonală;
- Accesibilitate velo și pietonală în general și în particular în zonele de acces ale instituțiilor publice și în principalele zone de acces dinspre alți generatori de trafic către zona delimitată.

Context

Întregul perimetru vizat, așa cum este descris în următorul capitol, are un caracter monofuncțional, care necesită reamenajare, fiind o oportunitate de diversificare și dezvoltare a zonei examinate. În proiectul de regândirea a spațiului public în cadrul acordului trilateral a fost selectat scuarul din strada George Coșbuc.

La ora actuală toate segmentele sunt deteriorate din punct de vedere fizic, atât carosabilul cât și trotuarele și terenurile de joacă pentru copii, și se constată lipsuri privind accesibilitatea pietonală, velo, accesibilitate pentru toate grupele de utilizatori, în mod deosebit pentru persoane cu dizabilități, persoane vârstnice și copii.

Obiectul concursului și a cerințele soluției

Zona delimitată pentru concurs

Scuarul din strada George Coșbuc

Scuarul delimitat de străzile Al.Hâjdeu și George Coșbuc (zona vechii pieți a evreilor)

Suprafața de 2390mp, neîntrerupt de nici o arteră și este amplasamentul istoric al pieței evreilor; parametrii nu au fost modificați, fiind oficial stabiliți prin Decizia CMC nr.2/18-2 din 27.02.2014. La momentul actual suprafața este ocupată de gazon, copaci înalți, alei pietonale, mobilier urban (bănci și coșuri de gunoi), tobogane pentru copii în stare degradată; calitate redusă de ședere sau activitate. Adiacent scuarului sunt: instituție de învățământ, cult, oficii și zone locative. Face parte din rețeaua de spații publice a Municipiului.

Scuar destinat rezidenților, cu o exploatare în general ineficientă a potențialului spațial și elementelor dendrologice existente.

Lipsește orice sistem de piste velo sau alei pietonale fără continuitate, piața nu susține un trafic pietonal și velo normal pentru un astfel de spațiu central pentru zona dată.

Condiții ale soluției

- Se va păstra parametrii dimensionali ai străzilor care delimitează scuarul în actuala categorie.
- Este necesară reorganizarea circulației cu o reevaluare a direcțiilor de circulație (reconfigurarea profilelor transversale ale străzilor). Se va analiza posibilitatea de transformare a străzilor aferente în accese de tip *shared space*.
- Se va reamenaja scuarul în funcție de rezultatele sistematizate după I și al II-lea workshop.
- Scuarul trebuia regândit ca un spațiu public pentru toate categoriile de vârstă;
- Se va investiga oportunitatea utilizării acestui scuar pentru persoanele cu handicap.
- Se va păstra aliniamentul de arbori și se va completa.
- Se va elabora un concept tematic de utilizare a spațiului public.
- Se va evalua posibilitatea construcției fântânei arteziene (havuz) și cișmelei de apă potabilă.
- Necesită o soluție pentru garantarea siguranței traficului pietonal și velo.

- Se va ține cont de solicitările și cerințele populației, care au fost sistematizate în rezultatul organizării a două workshop-uri. (vezi anexa 1).
- Se propune analiza și integrarea scuarului în sistemul de spații publice din zona istorică (centrală).
- Zona de studiu în cadrul acestui proiect este delimitată în funcție de obiectivele acestui proiect: Al. Pușkin - Grigore Ureche – V. Alecsandri – Octavia Goga.
- Se va asigura continuitatea fluxurilor pietonale și velo și racordarea acestora către principalele accese și funcțiuni în zona de studiu.
- Se va propune un concept de amenajare peisagistică pe teritoriul scuarului.
- Se vor trasa în subteran rețelele de iluminat public și celelalte rețele existente de tip aerian.
- Se va analiza și propune o soluție de restructurare a profilelor transversale a străzilor adiacente (Al. Hâjdeu și George Coșbuc) cu măsuri de precauție suplimentare privind siguranța pietonilor.
- Pe toată zona limita de viteză va fi de 5km/h și se va acorda o atenție

sporită măsurilor de reducere a traficului și de sporire a siguranței pietonilor.

- Se va iniția procedura de redenumire a scuarului în numele poetului Liviu Damian.

Constatări generale privind disfuncționalități existente

Mobilitate

Integrarea pietonului, biciclistului și șoferului este redusă și dominată preponderent de traficul auto și parcărilor haotice.

Parcări haotice, care neutralizează prin poziționarea verticală mult din suprafața scuarului și profilul stradal disponibil.

Accesibilitate dificilă pentru persoane cu dizabilități și persoane vârstnice.

Accese pietonale necorelate cu funcțiunile din zonă.

Spațiu și siguranță

Lipsa iluminatului public

Umbrire redusă

Lipsa locuri de joacă pentru copii, de odihnă, de agrement activ, de socializare informală

Mediu

Condiții de creștere nefavorabile pentru arborii de talie mari plantați

Zona nu beneficiază de racordare la sistemul public de apă

Gazon neîngrijit

Mobilier urban

Inexistent sau de proastă calitate

Nu există parcare pentru biciclete

Nu există puncte de colectare deșeuri reciclabile

Tobogane în stare deteriorată

Infrastructură edilitară

Cablaje și rețele supraterane

Carosabil și suprafețe deteriorate major

Cerințe de predare

Proiectele de concurs trebuie să asigure anonimitatea concurenților conform regulamentului acordului trilateral. Piesele proiectului (planșe, CD) vor fi înscrise cu un cod de 5 cifre. Datele de identificare ale autorilor și colaboratorilor se vor transmite într-un plic închis, opac, inscripționat cu codul respectiv.

Planșele vor fi numerotate în colțul din dreapta jos – format: „nr. pagina / total pagini” (ex: 1/2, 2/2).

Prima planșă va conține, în partea de sus, titlul concursului *Regândirea spațiului public. Cetățenii își modelează viitorul, or. Chișinău.*

Concurenții vor prezenta soluțiile generale, punând accentul pe elementele cu valoare în transmiterea conceptului propus.

Se vor prezenta un număr de maxim 4 planșe format landscape 600x800mm care vor conține:

Piese solicitate

Elemente	Piese / scară
Concept trasee de circulație (pietonal, velo, auto) și siguranța și accesibilitatea persoanelor cu handicap, vârstnicilor	Plan de concept cu indicarea schematică a propunerilor (trasee și sensuri, parcări auto, etc) Profile transversale cu indicare aliniamentelor de arbori și utilizărilor propuse. Ilustrarea elementelor propuse pentru asigurarea accesibilității persoanelor cu handicap și a vârstnicilor. Sc 1: 500
Concept de iluminat public	Plan de concept cu indicarea schematică a propunerilor și cu tratarea diferențiată din punct de vedere al intensității de iluminare. Sc 1: 200
Concept privind creșterea calității mediului (plantații de arbori, arbuști și amejajare peisagistică)	Plan de concept cu indicarea schematică a propunerilor (de aliniamente, grupuri de arbori), raportat la zonificarea propusă și la situația existentă. Sc 1: 200
Concept privind modul de utilizare a scuarului în funcție de toate categoriile de vârstă a vizitatorilor	Plan de concept cu indicarea schematică a propunerilor (zone tematice, teren de joacă pentru copii, zone de odihnă pentru tineri și populație vârstnică), raportat la zonificarea propusă și la situația existentă. Sc 1: 200
Ilustrarea soluției prin perspective corecte raportate la planuri și secțiuni sau axonometrii.	Ilustrarea va fi coerentă ca formă pentru toate elementele/spațiile considerate importante. Sc 1: 200

Criterii de evaluare:

Criterii generale

Siguranța – Creșterea siguranței pentru vizitatori, întărirea respectului reciproc în trafic.

- Reducerea impactului traficului auto și parcărilor auto asupra spațiului public în general și reducerea riscurilor cauzate de acesta;
- Calitatea conceptului de iluminat public;
- Calitatea soluțiilor de intersecție a diferitelor tipuri de mobilitate.

Accesibilitatea – creșterea gradului de accesibilitate pentru toate grupele de vârstă și persoanele cu dizabilități.

- Eficiența utilizării spațiului existent în favoarea tuturor categoriilor de vârstă a populației (copii, tineri, maturi);
- Coerența sistemului de ghidaj pentru persoane cu dizabilități și a detaliilor de asigurare a accesului persoanelor cu handicap.

Incluziunea– creșterea gradului de incluziune socială și întărirea spațiului public ca spațiu de întâlnire, creșterea gradului de identificare a riveranilor cu propriul cartier.

- Asigurarea unor spații de odihnă pentru rezidenți sau vizitatori;
- Asigurarea unui spațiu prietenos și atractiv, care să asigure și caracterul propriu al acestuia;

- Asigurarea amplasamentelor pentru mobilierul urban, pentru eventuale fântâni arteziene, cișmelei de apă potabilă sau alte elemente (bănci, loc de joacă pentru copii sau tineri etc).

Atractivitatea - creșterea atractivității, întărirea identității zonei, creșterea atractivității pentru populație.

- Creșterea calității mediului prin desigilarea suprafețelor asfaltate și betonate precum și asigurarea unor condiții bune de creștere a arborilor existenți și propuși;
- Creșterea atractivității spațiului public în general prin creșterea calității mediului, a amenajării, a iluminatului și prin dimensiuni adecvate ale trotuarelor;
- Accesibilitate în zonele de acces de la principalele funcțiuni din zonă (instituție de învățământ, zone locative și în principalele zone de acces către zona delimitată.

Delimitarea zonei de intervenție (desen)

Conform anexa 2 - A3